

1. **Klinična slika je odsev**
 - a) spremembe narave v organizmu *
 - b) distribucije sprememb v organih *
2. **Klinična slika ponazarja**
 - a) naravo strukturnih sprememb *
 - b) njihovo distribucijo po organizmu *
 - c) nobeno od navedenih
3. **Kaj je patogeneza?**
 - a) etiologija bolezni – *zakaj*
 - b) razvoj bolezni, nastanek bolezni – *kako* *
 - c) posledice
4. **Definiraj**
 - a) patogeneza: *kako?*, *nauk o nastanku, razvoju bolezni*
 - b) etiologija: *zakaj?*, *znanost o vzrokih bolezni*
 - c) fitopatologija: *znanost o boleznih rastlin*
5. **Bioptične endoskopije so**
 - a) cistoskopije (celice) *
 - b) laparoskopije (delček tkiva) *
 - c) laparostomije
 - *cistoskopija: pregled mehurja s cistoskopom*
 - *laparoskopija: pregled trebušne votline skozi trebušno steno*
6. **Bioptična fiksacija vzorcev**
 - a) zavre avtolitične procese *
 - b) okvari strukturo
 - c) koagulira celične beljakovine *
7. **Eksofoliativna biopsija je**
 - a) odvzem odluščenih celic v izločkih in brisu *
 - b) pregled odluščenih celic v izločkih in brisu
8. **Biopsija je**
 - a) odščip (del tkiva) – *incizijska biopsija* *
 - b) ekscizija (izrez v celoti) *
 - c) resekcija, amputacija (žolčnik, slepič, maternica) *
9. **Bezgavko odstranimo z**
 - a) odščipom
 - b) ekscizijo *
 - c) incizijo
 - d) punkcijo
10. **Odščip je**
 - a) incizijska biopsija (laparoskopija, bronhoskopija, gastrokopija) – *del tkiva* *
 - b) ekscizijska biopsija
 - c) kiretaža
11. **Metoda odščipa obsega**
 - a) ekscizijska biopsija (cel del tkiva)
 - b) incizijska biopsija (delček tkiva) *
 - c) kiretaža
 - d) resekcija
12. **Značilnosti citoloških preparatov**
 - a) ekonomičnost *
 - b) hitra izdelava preparatov *
 - c) manjša učinkovitost *

- d) hitra diagnoza *
 - pomanjkljivosti: diagnoza manj zanesljiva od histološke
 - histološki preparat
 - o prednosti: bolj reprezentativen vzorec, bolj zanesljiva diagnoza
 - o pomanjkljivosti: dolgotrajnejša izdelava preparata, kasnejša diagnoza
- 13. Definiraj
 - a) histološka biopsija: odvzem, pregled tkivnega vzorca
 - b) kriostatski preparat: svež nefiksiran vzorec naglo zamrznemo v kriostatu, režemo, rezultati v nekaj minutah
 - c) fiksacija bioptičnih vzorcev: kemijski proces, ki zavre avtolitične procese v celicah (njihov razpad) in koagulira celične beljakovine – učvrstitev tkiva
- 14. Naštej eno kirurško in dve endoskopski biopsiji.
 - kirurške: resekcija, amputacija, kiretaža, incizijska biopsija, ekscizijska biopsija, aspiracija z debelo iglo
 - endoskopske: rektoskopija, laparoskopija, bronhoskopija
- 15. Bioptični vzorec vzamemo
- 16. Aspiracijska biopsija z debelo iglo je
 - a) biopsiramo kostni mozeg *
 - b) z debelo iglo odvzem tkivnega vzorca *
 - c) s tanko iglo odvzem celičnega vzorca *
- 17. Načini odvzema citološke biopsije
 - eksfoliativna biopsija – odluščene celice v izločkih, brisu
 - aspiracijska biopsija s tanko iglo
- 18. Adaptacija
 - je reakcija prilagoditve celice na povečane fiziološke zahteve okolja
 - atrofija: zmanjšanje tkiv, organov zaradi zmanjšanja prostornine celic, znižanja števila celic
- 19. Lokalna atrofija je
 - a) degeneracijska
 - b) ishemična (cirkulacijska) *
 - c) kompresijska (tumorji) *
 - d) inaktivitetna (imobilizacija) *
 - e) denervacijska (neuropatska)
- 20. Ali je lahko atrofija fiziološka?
 - da, npr. involucija priželjca po adolescenci, atrofija maternice, dojk po menopavzi
- 21. Značilnosti atrofije
 - a) zmanjšano nastajanje celic *
 - b) znižanje števila celic *
 - c) reverzibilni proces *
- 22. Agenezija
 - ni zasnove za organ v embrionalnem razvoju
- 23. Definiraj
 - a) agenezija: ni zasnove za organ v embrionalnem razvoju
 - b) aplazija: zavrt razvoj organa iz embrionalne zasnove
 - c) hipoplazija: nepravilen, pomanjkljiv razvoj razvoj organa
 - d) hiperplazija: povečanje tkiv, organov zaradi povečanja števila celic
- 24. Postnatalno se razvije
 - a) agenezija
 - b) atrofija *

- c) aplazija
- d) hipoplazija *
- 25. **Reverzibilna reakcija**
 - povratna reakcija, vzpostavitev normalnega stanja po prenehanju delovanja škodljivosti, ki je spremembo izzvala
- 26. **Metaplazija**
 - prilagajanje na neugodne pogoje okolja s spremembo ene vrste zrelih celic v drugo vrsto zrelih celic, ki jih normalno v tkivih ni
- 27. **Metaplazija je**
 - a) sprememba ene vrste zrelih celic v drugo vrsto zrelih celic *
 - b) izguba normalno urejenih celic v epitelu
 - c) sprememba oblike, velikosti celic
- 28. **Koagulacijska nekroza je posledica**
 - denaturacije celičnih beljakovin
 - čvrsta konsistenca, sivobelkasta / sivorumenkasta obarvanost
 - ishemična nekroza miokarda, ledvic, vranice
- 29. **Kolikvacijska nekroza je posledica**
 - avtolize
 - razmehčana, kašasta, sivobelkasta masa
 - infarkt možganov
- 30. **Senilna atrofija**
 - je starostna, spada med patološke vzroke atrofij
 - pojavi se zaradi
 - o znižane aktivnosti endokrinih žlez
 - o trofične motnje zaradi arterioskleroze
 - o staranja celice
- 31. **Lokalna atrofija**
 - je patološka
- 32. **Kolikvacijska nekroza**
 - steatonekroza maščevja
 - avtoliza (infarkt)
- 33. **Kazeozna nekroza**
 - a) pri TBC *
 - b) podtip koagulacijske nekroze *
 - c) zničasta sivorumena masa *
- 34. **Obnova pri obsežni nekrozi**
 - reparacija – nadomeščanje nekrotičnih permanentnih celic z drugimi
- 35. **Najbolj preprosta obnova**
 - resolucija (*restitutio ad integrum*)
 - regeneracija: popolna obnova, kjer pride do nadomeščanja nekrotičnih (labilnih / stabilnih) celic s celicami iste vrste – stroma mora biti ohranjena
 - reparacija: obnova parenhimskih celic s tvorbo granulacijskega tkiva, končna faza je brazgotina – po obsežnih nekrozah, lahko posledica kroničnega vnetja z nekrozami in propadlo stromo
- 36. **Katera atrofija ima te lastnosti?**
 - znižana aktivnost andokrinih žlez, trofične motnje zaradi arterioskleroze: senilna ali strostna atrofija
- 37. **Za prekanceroze je značilna**
 - a) regeneracija
 - b) hiperplazija *

- c) metaplazija *
 - d) displazija *
38. Prehod cilindričnega migetalčnega epitelija dihalnih poti v večskladni ploščati epitel
- a) displazija
 - b) metaplazija *
 - c) atrofija
39. Regeneracijski procesi so (prilagoditve)
- a) regeneracija *
 - b) metaplazija *
 - c) displazija *
 - d) hiperplazija *
40. Regeneracija je
- a) proces, pri katerem je končno stanje "restitutio ad integrum" *
 - b) celjenje poškodb z vezivnim tkivom
 - c) proces obnove odmrlih labilnih celic *
41. Kaj je reparacija
- nadomeščanje odmrlih permanentnih celic z drugimi celicami (celice granulacijskega tkiva), po obsežnih nekrozah, propadu strome
 - o organizacija – tvorba granulacijskega tkiva
 - o cikatrizacija – pretvorba granulacijskega tkiva v brazgotino (cicatrix)
42. Značilnosti atrofije; ali je lahko fiziološka?
- je zmanjšanje tkiv, organov zaradi zmanjšanja prostornine celic ali zmanjšanja števila celic
 - je reverzibilni proces
 - lahko je fiziološka (in patološka) – thymus, uterus, mammae
43. Displazija je
- a) preobrazba ene vrste celic v drugo vrsto celic
 - b) sprememba velikosti jeder celic *
 - c) sprememba oblike jeder celic *
44. Displazija je
- izguba normalne urejenosti celic v epitelih
 - sprememba velikosti in oblike celic
 - pojav številčnejših celic v delitvi
 - spremenjena kvaliteta, razporejenost celic
 - reverzibilni proces, proliferacija
45. Vakuolarna degeneracija je
- a) kopičenje vode v celici *
 - b) kopičenje beljakovin v celici
 - c) kopičenje maščob v celici
46. Usoda nekroze
- a) organizacijska
 - b) resolucijska *
 - c) psevdociste
47. Visokoprizmatški epitel se spremeni v večskladni ploščati
- a) metaplazija
 - b) displazija
 - c) neoplazija *
48. Ishemična nekroza je pri koagulacijski nekrozi
- infarkt miokarda, ledvic, vranice

49. Ishemična nekroza je pri kolikvacijski nekrozi
- infarkt možganov
50. Najpogostejša lokacija displazije
a) maternični vrat *
b) žolčnik *
c) ustna votlina *
51. Nabiranje vode v celici je
a) hidropična degeneracija *
b) edem
c) hidropična vakuola
52. Maščobna degeneracija je
a) kopičenje maščob v lipocitih (ekstracelularno) *
b) kopičenje maščob v parenhimskih celicah (intracelularno), npr. jetra *
53. Pri maščobni degeneracijah se kopičijo maščobe v
a) parenhimskih celicah *
b) medceličnini *
c) jedru
- lokalno: lipomatoza
- splošno: obesitas
54. Definiraj
a) steatonekroza: nekroza maščevja
b) hialino kapljična degeneracija: kopičenje beljakovin v celicah ledvičnih tubulov, je reverzibilna reakcija – intracelularno
c) hialnoza: kopičenje beljakovin v stenah arterij in arteriol v ledvicah – ekstracelularno
55. Hialinoza je kopičenje beljakovin v
a) epitelu tubulov ledvic
b) stenah arterij, arteriol v ledvicah *
c) brazgotinah *
56. Kopičenje beljakovin v brazgotini je
a) hialino kapljična degeneracija
b) hialinoza ekstracelularno *
57. Hialino kapljična degeneracija
- je okvara ledvičnih glomerulov zaradi proteinurije; beljakovine se resorbirajo v epitelnih celicah ledvičnih kanalčkov, zato pride do povečane količine beljakovin v celicah v obliki hialin kapljic
58. Kopičenje kapljic hialina
a) v starih brazgotinah *
b) hialinoza *
59. Kaj povzroči, da se normalni organ zmanjša?
- hipoplazija
60. Definiraj
a) obesitas: prekomerna rejenost
b) parenhimatozna degeneracija: nenormalno kopičenje različnih snovi v normalnih celicah, je intracelularni proces
61. Poškodbe citoplazme (spremembe citoplazme pri nekrozah) so
- piknoliza – zgostitev jedra
- kariorekxa – razpad jedra
- karioliza – izginotje jedra
62. Definiraj
- eozinofilija:

- o *eozin se veže na citoplazmo (normalno)*
 - o *če se ga veže preveč, je citoplazma živo rdeča*
 - o *je sprememba citoplazme pri nekrozi*
63. **Značilnosti koagulacijske nekroze**
- a) denaturacija celičnih beljakovin *
 - b) sivobelkasta / rumenkasta nekroza *
 - c) ishemična nekroza miokarda, ledvic, vranice *
64. **Koagulacijska nekroza**
- a) se razvije po možganskem infarktu
 - b) se zmehta in utekočini
 - c) je posledica denaturacije celičnih beljakovin *
65. **Definiraj**
- a) koagulacijska nekroza
 - o *je posledica denaturacije celičnih beljakovin*
 - o *sivobelkasta / rumenkasta obarvanost*
 - o *ishemična nekroza miokarda, ledvic, vranice*
 - b) kolikvacijska nekroza
 - o *prevladuje avtoliza, encimski razkroj*
 - o *kašasto utekočinjena belkasta masa*
 - o *infarkt možganov, ascendentna gnojna vnetja*
66. **Definiraj**
- steatonekroza
 - o *nekroza maščobnega tkiva*
67. **Usoda nekroze**
- a) resolucija *
 - b) organizacija
68. **Vsebina cist je**
- *čista serozna tekočina*
 - *loj*
 - *sluz*
 - *roževina*
69. **Stroma je**
- a) vezivo, različna vlakna, ogrodje parenhima *
 - b) maligne celice
 - c) parenhim
70. **Značilnosti slabo diferenciranega tumorja**
- *komajda podobni normalnemu tkivu*
 - *maligni tumorji*
 - *hitrejša rast*
 - *večja nagnjenost k metastaziranju*
 - *večji odziv na RT in KT*
71. **Virus, ki povzroča raka na materničnem vratu je**
- a) HTLV (ceična levkemija)
 - b) Papiloma virus *
 - c) Epstein-Barrov virus (infekcijska mononukleoza)
72. **Ekspanzivna rast je značilna za**
- a) lipom *
 - b) adenom *
73. **Ekspanzivna rast malignega tumorja je značilna za**
- a) lipomo *

- b) adenom *
74. Benigni tumorji nimajo
- a) strome
 - b) parenhima
 - imajo
75. Kaj sestavlja parenhim tumorja?
- a) neoplastične celice *
 - b) zdrave celice
76. Adenom je
- a) epitelni *
 - b) maligni
 - c) benigni *
 - d) mezenhimski
77. Leiomyosarkoma je
- a) iz gladke mišičnine *
 - b) pogost v maternici *
78. Parenhim določa
- a) biopotencial tumorja *
 - b) ogrodje tumorja
 - c) novotvorbe tumorja
79. Sarkomi mezenhimskega porekla
- a) fibrosarkom *
 - b) liposom
 - c) leimiosa
 - d) rabdomiosarkom *
 - e) hondrosarkom *
80. Naštej maligne karcinome epitelijskega izvora
- skvamozni (planocelularni) – skvamozni epitel: koža, ustna votlina, požiralnik, maternični vrat, bronhiji
 - adenokarcinom – žlezni epitel: prebavila, dojke, endometrij, ledvice
 - tranziciocelularni (prehodnocelični) – prehodni epitel: sečila
81. Kje se najpogostje formira planocelularni skvamozni karcinom?
- koža
 - ustna votlina
 - požiralnik
 - maternični vrat
 - bronhiji
82. Planocelularni karcinom zajema
- a) kožo *
 - b) dojke
 - c) sečila
 - d) ustno votlino *
 - e) požiralnik *
 - f) bronhije *
 - g) maternični vrat *
83. Adenokarcinom
- a) maligni tumor iz žleznega epitela oz. ponoreje *
 - b) žlezna struktura *
 - c) nikoli ne metastazira hematogeno

84. **Značilnosti malignih tumorjev so**
- hitra rast
 - način rasti (infiltrativno / invazivno)
 - metastaziranje
 - slabo diferencirani
85. **Infiltrativna rast je značilna za**
- a) benigne epitelne tumorje
 - b) benigne mezenhimske tumorje
 - c) karcinome *
86. **Rak pod 15. letom je**
- rabdomiosarkom
 - tu. CŽS
 - ac. levekemija
 - retinoblastom
87. **Sarkome mezenhimskega porekla delimo na**
- fibrosarkom – vezivo
 - liposarkom – maščevje
 - leiomiosarkom – gladko mišičje
 - rabdomiosarkom – progasto mišičje
 - hondrosarkom – hrustanec
 - osteosarkom – kosti
88. **Med preneoplastične lezije sodijo**
- adenom širokega črevesja
 - displazija epitela
 - hiperplazija sečnega mehurja
89. **Karcinomi so**
- skvamozni / planocelularni
 - žlezni
 - prehodnocelični / tranziciocelularni
90. **Značilnosti karcinoma**
- metastaziranje
 - prevlada vplivov okolja nad dednostjo
 - naraščanje incidence po 55. letu starosti
 - moški – pljučni rak
 - ženske – rak dojke
91. **Infiltrativna rast je značilna za**
- karcinome
92. **Prehodnocelični / tranziciocelularni karcinom**
- nastane iz prehodnega epitela sečil
93. **Parenhim tumorja**
- določa ime tumorja
 - določa biološki naravni potencial novotvorbe
 - sestavljajo ga neoplastične celice
94. **Netumorske reakcije**
- prilagoditev (adaptacija) celice
 - poškodba (degeneracija) celice
 - smrt (nekroza) celice
95. **Kaj sestavlja stromo pri tumorjih**
- normalno vezivo, žile, različna vlakna
 - predstavlja ogrodje parenhima (neoplastične celice)

- oskrbuje parenhim s krvjo
- 96. Kdaj najpogosteje nastane plazmocitom
 - rak kostnega mozga je najpogostejši v starosti
- 97. Reverzibilna okvara celice nastane v pogojih
 - a) blagega stresa *
 - b) zmerno intenzivnega stresa *
 - c) hudega stresa
- 98. Vpliv celice na stres, adaptacija, reverzibilna reakcija
 - celica zavzame spremenjeno, a stabilno, ravnotežje
 - ostane zdrava navkljub kontinuiranemu delovanju fiziološkega patogenega agensa
- 99. Maligni karcinom epitela sečil je
 - tranziciocelularni karcinom
- 100. Preneoplastične reakcije, prekanceroza
 - metaplazija
 - displazija
 - hiperplazija
- 101. Sinonim skvamozni
 - planocelularni
 - večskladni ploščati
- 102. Deficit, pomanjkanje balastnih snovi povzroči
 - raka debelega črevesja
- 103. Organ pri aktivni hiperemiji je
 - a) topel *
 - b) mrzel
 - c) skrčen
- 104. Znaki aktivne hiperemije
 - nabrekel organ
 - organ svetlo rdeče barve
 - topel organ
- 105. Aktivna hiperemija se razvije / nastopi
 - a) akutno *
 - b) kronično
- 106. Pasivna hiperemija se razvije / nastopi
 - a) akutno *
 - b) kronično *
- 107. Pasivna hiperemija
 - a) je lahko posledica venske tromboze, pritiska tumorja *
 - b) je pogosto povezana z nastankom tumorja
 - c) naredi organe tople, živo rdeče
- 108. Organ pri aktivni hiperemiji je
 - a) topel *
 - b) blago rdeč *
 - c) nabrekel *
- 109. Pasivna hiperemija
 - a) je lahko posledica venske tromboze *
 - b) je pogosto povezana z nastankom edema
- 110. Kako drugače rečemo aktivni hiperemiji
 - hiperemija arteriolis, congestio
- 111. Benigni tumor
 - raste ekspanzivno

- povezan z vezivno ovojnico
 - počasna rast
 - dobro diferenciran
 - ne metastazira
112. **Kako odstranimo materino zanjmenje?**
- z ekscizijo
113. **Haemorrhagia per rhexin**
- prekinitev normalne kontinuitete žile, srca
 - mehnične poškodbe (npr. urez)
 - zaradi patoloških procesov, ki zajemajo dele obtočil (arterioskleroza, TBC, lues, srčni infarkt)
114. **Haemorrhagia per diabrosin je krvavitev iz**
- a) vrezne rane
 - b) želodčnega čira *
 - c) pri nevrolabilnih osebah v ekstatičnih stanjih
115. **Definiraj**
- a) haemorrhagia per rhexin: prekinitev normalne kontinuitet žile, srca – mehnične poškodbe (urez), patološki procesi, ki zajemajo dele obtočil (prirojene anomalije arterijske stene, arterioskleroza, TBC, lues, srčni infarkt)
 - b) haemorrhagia per diabrosin: prekinitev normalne kontinuitet dela obtočil zaradi patoloških procesov izven obtočil (npr. čir)
 - c) haemorrhagia per diapedeisin: pasivno iztekanje eritrocitov iz kapilar (eritrodiapedeza) zaradi visokega hidrostatskega tlaka ali močno razširjenih kapilarnih por – nevrolabilne osebe v ekstatičnih stanjih, pikčaste krvavitve (ekhimoze) po sluznicah in seroznih membranah pri zaduštvu (hipoksija), pri hudih vnetjih (hemoragični eksudat)
116. **Definiraj**
- a) haematoperitoneum: krvavitev v trebušno votlino (haematoscos)
 - b) haematothorax: krvavitev v prsno votlino
 - c) haematopericardeum: krvavitev v osrčnik (tamponadae cordis)
 - d) haematonephros: krvavitev v ledvični meh (pielon)
 - e) haematosalpinx: krvavitev v jajcevod
 - f) haematometra: krvavitev v maternico
 - g) haematocolpos: krvavitev v vagino
 - h) haemarthron: krvavitev v sklep
 - i) haematocephalus internus: krvavitev v možganske prekate
 - j) haematocephalus externus: krvavitev v možganske ovojnice – subarahnoidalna (med pia matris in arahnoido), subduralna (med arahnoidelo in duro), epiduralna (med obema lisotma dure)
117. **Definiraj:**
- a) haematoma: lokalizirana krvavitev v tkivo
 - b) petechie: pikčaste krvavitve po koži
 - c) ecchymoses: pikčaste krvavitve po sluznicah in seroznih membranah (plevra, peritonej, perikard)
 - d) epistaxis: krvavitev iz nosu
 - e) haematoptoe: krvavitev iz dihal (izkašljevanje krvi)
 - f) haematemesis: krvavitev iz želodca in požirnilnika (bruhanje temne, črnkaste krvi)
 - g) melaena: krvavitev iz zgornjga dela prebavnega trakta (izločanje smolasto-črnkaste vsebine skozi anus)
 - h) menorrhagia: pojačana ali podlajšana menstrualna krvavitev

- i) metrorrhagia: krvavitev iz rodir brez povezave z menstruacijo (lahko tudi po menopavzi)
 - j) menarhe: prva menstrualna krvavitev
 - k) haematuria: krvavitev iz sečil
118. **Napiši, kaj je**
- a) pojačana, podaljšana menstrualna krvavitev: *menorrhagia*
 - b) krvavitev iz rodir brez povezave z menstruacijo: *metrorrhagia*
 - c) prva menstrualna krvavitev: *menarhe*
119. **Napiši, kaj je**
- a) krvavitev po sluznici in seroznih membranah: *ecchymoses*
 - b) podkožna krvavitev: *haematoma*
 - c) pičkaste krvavitve po koži: *petechiae*
120. **Cikatrizacija je**
- pretvorba granulacijskega tkiva v brazgotino (*cicatrix*)
 - proces postopnega izginevanja elementov granulacijskega tkiva (organizacija) in tvorba kolagenskih vlaken
121. **Definiraj**
- šok: je posledica zmanjšane perfuzije (prekrvljenosti) tkiv pod nivo, potreben za zadovoljevanje njihovih metabolnih potreb
122. **Nevrogeni šok**
- a) normalna količina krvi in povečana prostornina cirkulatornega sistema *
 - b) po hudih krvavitvah po znatni izgubi telesne vode
 - c) nič od navedenega
123. **Zakaj nastane kardiogeni šok?**
- po infarktu miokarda, nenadni motnji srčnega ritma
 - akutna zmanjšana kontraktilna sposobnost miokarda – okvara srca kot tlačilke – zmanjšan minutni volumen krvi – neustrezna perfuzija tkiv – hipoksija – šok
124. **Zakaj nastane hipovolemni šok?**
- huda krvavitev, znatna izguba telesne vode (bruhanje, driska, opekline)
 - hipovolemija (zmanjšana prostornina krvi) – padec krvnega tlaka – zmanjšan priliv krvi v desno srce – zmanjšan minutni volumen...
125. **Zakaj nastane septični šok?**
- infekcija z Gram negativnimi bakterijami (endotoksični šok)
 - infekcija z Gram pozitivnimi bakterijami (*pneumokoki, streptokoki*)
 - plinska gangrena
126. **Napredujoči šok**
- a) ireverzibilno stanje *
 - b) reverzibilno stanje (pogojno) *
127. **Za trombozo je značilno**
- a) da pomeni posmrtno strjevanje krvi
 - b) da lahko nastopi samo v arterijah
 - c) da zaradi nje lahko pride do infarkta tkiva *
128. **Faktorji, ki pogojujejo trombozo**
- poškodbe endotela
 - spremembe toka krvi (staza, vrtinčasti tokovi)
 - spremembe v sestavi krvi
129. **Endogeni toksični dejavniki iz in glavni dejavniki poškodbe endotela pri trombozezi**
- a) ateroskleroza *
 - b) vnetja
 - c) poškodbe zaradi hipertenzije, kajenja

130. **Definiraj**
- Wirchowov trias: *poškodba endotela, spremembe toka krvi, spremembe sestave krvi (dejavniki, ki pozročajo zaživiljenjsko strjevanje krvi – trombogenezu)*
131. **Nastanek belega trombusa povzročijo**
- *stik trombocitov s kolagenskimi vlakni (npr. pri poki ateroma ali)*
 - *koagulacija s tvorbo fibrina*
 - *konglutinacija – medsebojno lepljenje trombocitov*
132. **Značilnosti konglutinacijskega (belega) trombusa**
- *lepljenje trombocitov ob žilno steno (npr. za venskimi zaklopkami)*
 - *koagulacija s tvorbo fibrina*
 - *separacija trombocitov*
133. **Konglutinacijski (beli) trombus**
- *aktivacija koagulacija s tvorbo fibrina*
 - *konglutinacija*
 - *separacija trombocitov*
 - *najpogostejši v arterijskem delu cirkulacije*
134. **Definiraj**
- *embolija: prenos tuje snovi iz enega dela obtoka v drug del, kjer zamaši lumen – prekinitev krvnega obtoka*
135. **Arterijska embolija povzroči defekt v**
- ledvicah, vranici, ČŽS, mezenteriju **
 - možganih **
 - pljučih*
136. **Najpogostejša embolija je**
- trombembolija **
 - maščobna embolija*
 - amnijska embolija*
 - zračna embolija*
137. **Faktorji, ki pospešujejo trombozo**
- *Wirchowov trias*
 - *vnetje*
 - *ateroskleroza*
 - *povišan RR*
 - *kajenje*
138. **Glavni dejavniki poškodb endotela pri trombogenezi**
- *ateroskleroza*
 - *vnetja (flebitis, artritis)*
 - *hipertenzija, kajenje, poškodbe*
139. **Parietalni trombus je**
- *prisoten v srcu*
140. **Vrste embolij po agregatnem stanju**
- trdno: trombembolija*
 - tekoče: maščobna embolija, amnijska embolija*
 - plinasto: zračna embolija*
141. **Ishemija**
- *neustrezna oskrba tkiv s krvjo*
 - *povzroča hipoksijo*
 - *nezadostna oskrba tkiv s hranili*
 - *nezadostna odstranitev škodljivih metabolitov*

142. **Vzroki ishemije**
- srčno popuščanje – znižan minutni volumen – ishemija perifernih tkiv – periferna cianoza
 - lokalni vzroki (ateroskleroza, tromboza, embolija, spazmi, vaskulitis)
143. **Definiraj**
- infarkt
 - o omejena (lokalna) ishemična nekroza organa / tkiva
 - o posledica nenadne popolne okluzije (zamašitve) arterij (99 %) ali venske drenaže
144. **Anemični (beli) infarkt nastane v**
- možganih
 - miokardu
 - ledvici
 - vranici
145. **Hemoragični (rdeči) infarkt nastane v**
- črevesju
 - pljučih
146. **Kje se pojavi infarkt možganov?**
- v predelu, kjer pride do okluzije arterije
147. **Kje pride do možganske nekroze po možganskem infaktu?**
- v predelu možganov, ki ni zadosti prekrvljen, pride do kolikvacijske nekroze
 - v miokardu, ledvicah, vranici pride do koagulacijske nekroze
148. **Definiraj**
- edem
 - o prekomerno kopičenje tekočin v medceličnem prostoru in telesnih votlinah
 - zvišanje hidrostatskega tlaka (zvišan venski tlak)
 - znižanje osmotskega tlaka plazme (hipoproteinemija)
 - retenca natrija (in vode) v organizmu (odpoved ledvične funkcije, srčno popuščanje)
 - oviran pretok limfe
149. **Transudat pomeni**
- a) več beljakovin
 - b) manj globulina
 - c) transudacija – retrogradni tlak *
- transudacija – filtracija tekočine v medcelični prostor ali telesno votlino, vsebuje manj beljakovin, več globulinov in encime
150. **Vzroki edema so**
- a) znižan hidrostatski tlak
 - b) zmanjšan osmotski tlak *
 - c) moten limfni obtok *
151. **Edem nastane zaradi**
- a) znižanega koloidno-osmotskega tlaka *
 - b) znižanega hidrostatskega tlaka krvne plazme
 - c) proteinurije
 - d) povišanega hidrostatskega tlaka v venah *
 - e) retenca natrija *
 - f) motnje limfne drenaže *
152. **Definiraj**
- anasarka: splošni edem
 - ascites: nabiranje tekočine v trebušni votlini
 - hydrocephalus internus: nabiranje tekočine v možganskih prekatih

- hydrocephalus externus: nabiranje tekočine v subarahnoidalnem prostoru
 - hydropericardeum: nabiranje tekočine v osrčniku
 - hydrothorax: nabiranje tekočine v prsni votlini
 - pljučni edem: nabiranje tekočine v pljučnih mešičkih
 - hydrocoelle: nabiranje tekočine med ovojnicami testisa
153. Pri možganskih edemih se tekočina nabira v
- možganskih votlinah
 - med možganskimi ovojnicami
 - v možganovini
154. Hydrocehalus internus je kopičenje tekočine v
- a) intermeningealnem prostoru
 - b) možganovini
 - c) možganskih prekatih *
155. Vrste infarktov:
- anemični (beli): minimalna krvavitev v infarcirano področje, nekroza sivobelkaste barve – miokard, možgani (nepravilna oblika), ledvice (trikotna oblika), vranica
 - hemoragični (rdeči): kjer dvojni obtok, v nekrotični predel vdre kri iz okolnega ohranjenga dela – pljuča, črevesje
156. Usoda infarkta
- gangrena (hemoragični infarkt črevesja, gangrena stopala)
 - organizacija – cikatrizacija (infarkt miokarda)
 - utekočinjenje nekroze – tvorba psevdociste (možganski infarkt)
157. Navedi tri vrste eksudatov
- serozni
 - fibrinozni
 - kataralni
 - hemoragični
 - gnojni
158. Kaj je nabiranje vode v celici
- hidropična degeneracija
 - vakuolarna degeneracija
159. Splošni edem je
- pri srčnem popuščanju, hipoproteinemiji
160. Definiraj
- ventje (inflammatio): kompleksna reakcija vitalnega vaskulariziranega tkiva na lokalno poškodbo
161. Akutno vnetje
- a) je večinoma eksudativno *
 - b) se lahko povsem pozdravi *
 - c) je večinoma produktivno (kronično, proliferativno)
162. Znaki ventja
- rubor – rdečina (aktivna hiperemija)
 - calor – toplota (aktivna hiperemija)
 - tumor – oteklina (eksudacija)
 - dolor - bolečina
 - functio laesa – moteno delovanje
163. Faze akutnega vnetja:
- a) vazodilatacija *
 - b) eksudacija *
 - c) fagocitoza *

- d) razvoj akutnega vnetja
164. Za akutno vnetje je značilno
- nevtrofilni granulociti
 - levkociti
 - monociti
165. Za akutno vnetje je značilno
- vazodilatacija in aktivna hiperemija
 - eksudacija
 - nevtrofilni granulociti
 - faze akutnega vnetnega odziva
 - o vazodilatacija
 - o aktivna hiperemija
 - o povečana propustnost kapilarnih por
 - o eksudacija tekočine in beljakovin v vnetišče
 - o marginacija in emigracija nevtrofilcev, nato monocitov (makrofagov)
 - o fagocitoza
166. Za kronično vnetje je značilno
- a) vazodilatacija in aktivna hiperemija
 - b) eksudacija
 - c) proliferacija *
167. Za kronično vnetje je značilno
- a) proliferacija tkiva *
 - b) eksudacija
 - c) alteracija
168. Kronično vnetje spremljajo
- a) makrofagi *
 - b) nevtrofilni granulociti
 - c) limfociti *
 - d) plazmatke *
 - e) eksudacija
169. Značilnosti kroničnega vnetja
- makrofagi, limfociti, plazmatke
 - proliferacija tkiv
 - ni odziva mikrocirkulacije, eksudacije
 - ni nevtrofilcev
170. Alteracijsko (destrukcijsko) vnetje je
- a) psevdomembranozno *
 - b) serozno
 - c) kataralno
 - d) ulcerozno *
 - e) nekrozantno *
171. Definiraj
- destrukcijsko vnetje: alteracijsko vnetje
 - o nekrotantno (akutni fulminantni virusni hepatitis z masivno nekrozo jeter)
 - o ulcerozno (peptični ulkus želodca, dvanajstnika)
 - o psevdomembranozno – psevdomembrana (davica, griža)
172. Eksudacijsko vnetje je
- serozno
 - fibrinozno
 - kataralno vnetje

- hemoragično vnetje
 - gnojno (purulentno, supurativno) vnetje
173. Za kataralno vnetje je značilno
- povečana tvorba sluzi
 - respiratorna sluznica
 - je eksudativno vnetje
174. V gnojnem vnetju se nahajajo
- piogene bakterije
 - nekrotični in vitalni granulociti
175. Gnojnemu vnetju drugače lahko rečemo še
- a) purulentno *
 - b) supurativno *
 - c) supurulentno
 - d) kataralno
176. Definiraj
- absces (abscessus): lokalizirano gnojno vnetje v tkivih / organih (jetra, podkožje, možgani, pljuča), sestavina gnoja je tudi kolikvacijska nekroza
 - empiem (empyema): gnojno vnetje telesnih votlin (prsna votlina) / votlih organov (žolčnik)
 - flegmona (phlegmone): difuzno gnojno prežemanje tkiv (slepič, podkožje)
177. Za proliferacijsko vnetje je značilno
- a) kronični potek *
 - b) obnova z regeneracijo
 - c) v vnetišču je veliko mastocitov in makrofagov
178. Proliferacijsko (produktivno) vnetje je
- a) negranulacijsko kronično vnetje *
 - b) tvorba granulacijskega tkiva *
 - c) granulacijsko kronično vnetje *
179. Definiraj
- proliferantno vnetje: produktivno vnetje – kronično negranulomsko ali granulomsko vnetje
 - limfadenitis: vnetje bezgavk
 - balanitis: vnetje glavice penisa
 - salpingitis: vnetje jajcevodov
180. V središču vnetja se nahajajo
- a) monociti (makrofagi) *
 - b) levkociti
 - c) nevtrofilni granulociti (mikrofagi) *
181. Celice TBC vnetja so
- a) granulacijske
 - b) epiteloidne
 - c) celice velikanke z več jedri
182. Kam spada kataralno vnetje (pospešeno izločanje sluzi)?
- med eksudativna vnetja
183. Sestavine gnoja
- piogene bakterija
 - propadli granulociti
 - nekrotične celice
 - lavkociti
 - beljakovine

- *razpadle celice*
- *gosta, motna, belkasto-rumenkasta ali rumeno-zelena tekočina*
- 184. **Katarlno vnetje**
 - *je povečana sekrecija sluzi respiratorne sluznice zgornjih dihal*
 - *spada med eksudativna vnetja*
- 185. **Empiem je**
 - *gnojno vnetje telesnih votlin ali votlih organov*
- 186. **Kaj je flegmona**
 - *difuzno gnojno prežemanje tkiv*
- 187. **Granulacijsko tkivo nastane v**
 - *vnetnih celicah*
 - *v procesu organizacije*
 - *tvorijo ga fibroblasti*
 - *makroskopsko izgled divjega mesa*
- 188. **Pri katerem vnetju je povečano izločanje sluzi?**
 - *pri kataralnem vnetju*
- 189. **Gnojnemu vnetju drugače lahko rečemo še**
 - *purulentno, supurativno*
- 190. **Pasivna eksudacija (pri akutnem vnetju)**
 - *povišan hidrostatski tlak v kapilarah vnetišča*
 - *povišana permeabilnost kapilar*
 - *filtracija tekočine z beljakovinami (albumini, fibrinogen) iz kapilar v ekstracelularni prostor – vnetni edem, pomen je redčenje oz. nevtralizacija toksinov in zamejitev vnetnega procesa (fibrin)*
- 191. **Granulomsko vnetje**
 - *granulom*
 - *skupek epiteloidnih celic (modificirani makrofagi)*
 - *večjedrne velikanke*
 - *periferno pas limfocitov*
 - *z / brez centralne nekroze (kazeozna nekroza)*
 - *TBC, lues, lepra, vnetna reakcija proti tujkom*
- 192. **Kakšno vnetje je davica**
 - *pseudomembranozno – spada med alteracijska (destrukcijska)*
- 193. **Septikopiemija**
 - *metastatsko širjenje gnojnega vnetja*
- 194. **Vrsta, način obnove je odvisen**
 - *vsrte vnetne reakcije*
 - *obsega nekroze, ki nastane med vnetjem*
 - *delitvene sposobnosti poškodovanih celic v vnetišču*
- 195. **Značilnosti akutnega vnetja**
 - a) *infiltracija tkiva*
 - b) *eksudacija **
 - c) *proliferacija*
- 196. **Gnojna vnetja**
 - *absces*
 - *empiem*
 - *flegmona*
- 197. **Labilne celice so**
 - a) *jetrne celice*
 - b) *želodčne celice*

- c) prebavne celice
 - d) celice limfatičnih organov *
198. **Reparacija je**
- *po obsežnih nekrozah*
 - *obnova odmrlih parenhimskih celic s tvorbo granulacijskega tkiva*
 - *končna faza je brazgotina*
199. **Definiraj**
- a) *biološka smrt: prava smrt, konec življenja osebnosti (organizma)*
 - b) *navidezna smrt: zmanjšanje dihanja in srčne akcije pod prag detekcije z navadnimi sredstvi*
 - c) *klinična smrt: prenehanje dihanja in srčne akcije (EKG), reverzibilno stanje (6 – 10 minut po prenehanju delovanja vitalnih funkcij)*
 - d) *sinkopa: prenehanje srčne akcije*
200. **Znaki smrti so**
- *synocopa: prenehanje srčne akcije*
 - *asphyxia: prenehanje dihanja*
 - *areflexia: ugasla živčna vzdražnost*
 - *coma: globoka nezavest*
 - *mrliški videz: bledica kože in sluznic, upadlost obarza*
201. **Znaki smrti so**
- a) *globoka nezavest (koma) **
 - b) *bledica kože, sluznic (mrliški videz) **
 - c) *kurja polt (cutis anserina) – okorelost*
202. **Znaki smrti so**
- a) *mrliške lise*
 - b) *purifikacija*
 - c) *nobena od navedenih **
203. **Zgodnje mrliške spremembe so**
- a) *sušenje trupla (exicatio) **
 - b) *mumifikacija*
 - c) *mrliške lise (livores mortis) **
204. **Zgodnje mrliške spremembe**
- *algor mortis: ohladitev trupla*
 - *livores mortis: mrliške lise*
 - *rigor mortis: mrliška okorelost*
 - *exicatio: sušenje trupla*
205. **Kasne mrliške spremembe so**
- *putrefactio: gnitje*
 - *maceratio: razpadanje trupla*
 - *mumifikacija: izsušeno balzamirano truplo*
 - *saponifikacija podkožnega maščevja (tvorba mrliškega voska)*
 - *trohnenje*
206. **Ohlajanje trupla je pospešeno**
- a) *pri mršavem truplu **
 - b) *pri rejenem truplu*
 - c) *pri zvišani temperaturi okolja*
207. **Ohlajevanje trupla je odvisno od**
- a) *ustrezne temperature **
 - b) *telesne teže **
 - c) *ničesar od naštetega*

208. **Definiraj**
- ohladitev: zgodnja mrliška sprememba, izenačitev temperature trupla s temperaturo okolja (pri 20° C 1° C na uro), hitrost ohlajanja je odvisna od temperature okolja in telesne teže
 - sekundarna mrliška ohlapnost: zgodnja mrliška sprememba, razvije se po 24 urah, po descendentnem tipu
209. **Mrliška okorelost nastane čez**
- 2 – 4 ure *
 - 4 – 6 ur
 - 2 – 6 ur
210. **Kataleptična okorelost nastane**
- po 24 urah
 - takoj po smrti *
 - 2 – 4 ure po smrti
211. **Cutis anserina (kurja polt) je**
- zgodnja mrliška sprememba *
 - posebna oblika okorelosti z okorevanjem glavnih mišic
212. **Kasne mrliške spremembe**
- gnitje (putrefactio) *
 - sušenje trupla (exicatio)
 - zmehčanje trupla (maceratio) *
 - mrliške lise (livores mortis)
 - izsušeno balzamirano truplo (mumificatio) *
 - tvorba mrliškega voska (saponificatio) *
 - trohnenje *
213. **Definiraj**
- maceracija
 - razpadanje trupla brez sodelovanja saprofitnih bakterij
 - truplo ploda, ki je odmrl v maternici (12 – 24 ur po intrauterini smrti)
 - luščenje povrhnjice v zaplatah, umazano rdečkasta koža, razrahljani sklepi, razmehčani parenhimski organi
214. **Reverzibilne smrti:**
- klinična smrt
 - navidezna smrt
215. **Znaki klinične smrti**
- prenehanje dihanja
 - prenehanje srčne akcije
216. **mrliške lise se pojavljajo**
- po 1 – 2 urah
 - navadno na spodnji strani trupla
 - so sivo-modre ali sivo-vijolične barve
 - nastanejo po prenehanju delovanja srca in s tem cirkulacije
217. **Ohlajanje trupla pri 20° C**
- 1° C na uro
218. **Vezava Ag in IgE (tip I) nastane pri**
- zavrnitveni reakciji presdka
 - čebeljem piku (anafilaktični šok) *
 - nobenem od navedenih
219. **Definiraj**

- vezava Ag z At: tip III preobčutljivostne reakcije, tvorba kompleksa – aktivacija komplementa (kemotaksa) – kopičenje levkocitov – sproščanje lizosomskih encimov iz levkocitov – okvara tkiva (nekroza)
220. **Definiraj**
- a) izotransplantat: transplantat od genetsko enakega dvojčka, ni zavrnitvene reakcije
 - b) altrottransplantat: transplantat od genetsko različnega dajalca iste vrste
 - c) avtotransplantat: presaditev tkiva z enega dela telesa na drug del telesa pri isti osebi
 - d) ksenotransplantat: transplantat od dajalca druge vrste
221. **Klinična slika zavrnitvenih reakcij**
- hiperakutna – nekaj minut
 - akutna – dnevi, meseci
 - kronična – več mesecev, let
222. **Problemi transplantacije**
- zavrnitvena reakcija
 - imunsko neskladje
 - mehanizem celične in humoralne imunosti
223. **Bolezni preobčutljivosti**
- tip I mehanizem
 - o vezava antigena (alergena) z IgE (reaginom)
 - o sproščanje vazokativnih snovi (npr. histamin) – vpliv na žile (hiperemija, edem), vpliv na gladko muskulaturo (sapzmi)
 - o lokalizirana reakcija: akutni dermatitis (ekcem kože), seneni nahod, bronhialna astma
 - o sistemska reakcija: anafilaktični šok (npr. pri penicilinu, čebeljem piku)
 - tip II mehanizem
 - o vezava protiteles IgG in IgM na antigene (npr. krvnih) celic
 - o povečana občutljivost celic na fagocitozo (opsonizacija) – fagocitoza; razpad (lysis) celic zaradi delovanja aktiviranega komplementa
 - o transfuzijske reakcije: reakcija med antigeni eritrocitov nekompatibilnega dajalca in protiteles v serumu prejemnika
 - o erythroblastosis fetalis: antigensko neskladje med materjo in plodom, IgG, ki prehajajo preko placente uničujejo plodove eritrocite
 - tip III mehanizem
 - o tvorba kompleksa v antigen – protitelo
 - o aktivacija komplementa (kemotaksa) – kopičenje levkocitov – sproščanje lizosomskih encimov iz levkocitov – okvara tkiva (nekroza)
 - o lokalna okvara: na mestu vdora antigenov v telo (najpogosteje koža) – t.i. Arthusova reakcija
 - o sistemska reakcija: serumska bolezen, je rezultat tujega seruma (npr. konjskega antitetaničnega seruma)
 - tip IV mehanizem
 - o aktivacija celične imunosti (T-limfociti)
 - o reakcija zapoznele preobčutljivosti s sekrecijo limfokinov – aktivacija makrofagov (in / ali) direktno citolitično delovanje T-limfocitov – okvara tkiva
 - o imunske reakcije na intracelularne mikroorganizme (mikobakterije TBC, virusi, glivice, protoza)
 - o reakcije zavrnitve presadka
 - o imunske reakcije proti tumorjem
224. **Bolezni preobčutljivosti so**

- transfuzijske reakcije
 - anafilaktični šok
225. **Katere so alergične reakcije, ki spadajo v tip I?**
- seneni nahod
 - akutni dermatitis
 - bronhialna astma
 - anafilaktični šok
226. **Zavrnitvene reakcije vzbujata**
- ksenotransplantat: presadek dajalca druge vrste
 - alterotransplantat: presadek genetsko različnega dajalca iste vrste
227. **Bolezni slabše imunosti**
- prirojene: hipoplazija priželjca (Di Georgijev sindrom) – okvara celične imunosti
 - pridobljene: huda podhranjenost, hude infekcije, maligni limfomi (Hdginova bolezen) – tumorji imunskega sistema, sladkorna bolezen, imunosupresivna sredstva, infekcija s HIV
228. **AIDS**
- infekcija T 4-limfocitov s HIV
 - prizadeta je celična imunost
 - posledice: oportunistične infekcije (pljuča, možgani, prebavila, drugi organi – gljivice, mikobakterije, citomegalovirusi, toksoplazmoza, pneumocystis carinii), Kaposi-jev sindrom kože (kasneje razširi na bezgavke, prebavila), maligni limfomi v možganih
229. **Vezava Ag z At**
- aktivacija komplemента
 - kopičenje levkocitov
 - sproščanje lizosomskih encimov iz levkocitov
 - nekroza
230. **Vezava Ag z reaginom**
- sproščanje vazoaktivnih aminov (npr. histamin)
 - vpliv na žile (hiperemija, edem), vpliv na gladko muskulaturo (spazmi)
231. **Bolezni, ki so posledica staranja, so**
- siva mrena
 - motnje sluha
 - osteoporoza
 - hiperplazija prostate
232. **Bolezni, ki so pogostejše v starosti, so**
- ateroskleroza (srčni, možganski infarkt)
 - hipertenzija
 - sladkorna bolezen
 - rak dojke, kože, širokega črevesja
 - plazmocitom (rak kostnega mozga)
233. **Mutacije se lahko pojavijo med**
- tvorbo spolnih celic (gamet) – gametogenezo
 - v zgodnji zigoti (oplojeno jajčece)
 - v celicah postnatalnega obdobja (somatske reakcije – npr. mongoloizem, maligna transformacija)
234. **Translokacija je**
- a) da se del kromosoma prilepi na drug kromosom *
 - b) delitev kromosoma
 - c) da odpade del kromosoma

235. Vrsta, način obnove je odvisen od
- vrste vnetne reakcije
 - obsega nekroze, ki je nastala med vnetjem
 - delitvene sposobnosti poškodovanih celic v vnetišču
236. Zakaj nastanejo prirojene anomalije?
- kromosomske anomalije (sprememba števila kromosomov, sprememba strukture / oblike kromosomov)
 - mutacije posameznih genov velike izraznosti (ekspresivnosti)
 - interakcija dejavnikov okolja z dejavniki poligenske dednosti
 - niso vedno genetsko pogojene (npr. prirojeni sifilis)
237. Letalna / sebletalna okvara celice
- letalna: akutna okvara, okvara vitalnih celičnih struktur (mitohondriji, citoplazmatska membrana), sestavljena reakcija, praviloma ireverzibilna okvara – smrt celice
 - subletalna: kronična okvara, okvara manj pomembnih celičnih struktur (endoplazmatski etikulum, lizosomi) – življenje celice praviloma ni ogroženo, enostavna reakcija, praviloma reverzibilna okvara (lahko preide v ireverzibilno), hipofunkcija / disfunkcija, vključuje različne degeneracije
238. Kdaj lahko nastopi somatska mutacija?
- v celici postnatalnega obdobja
239. Kaj vpliva na spremembo celice?
- narava, intenzivnost, trajanje delovanja patogenih vplivov
 - celice same (genetsko določena odpornost / občutljivost, neustrezna oskrba s kisikom, hranili, vitamini, minerali, prehodno stanje celic)
240. Kakša bolezen je sifilis?
- lahko prirojena, kongenitalna zaradi okužbe matere med nosečnostjo
241. Hipoksija
- a) znižan pO_2 v celicah *
 - b) zvišan pO_2 v zraku
 - c) vdor Na in vode v celico
242. Definiraj
- višinska bolezen
 - o hipoksija CŽS
 - o slabost, bruhanje
 - o psihične motnje
243. Za višinsko bolezen je značilno
- a) motena oskrba tkiv s krvjo
 - b) hipoksija CŽS *
 - c) nizek atmosferski tlak
244. Pri kesonski bolezni nastajajo v cirkulaciji mehurčki
- a) ogljikovega dioksida
 - b) kiska
 - c) dušika *
245. Indirektna mehanična poškodba je
- višinska bolezen
 - kesonska (potapljaška) bolezen
 - vibracijska bolezen (posledica vsiljenih nihanj pnevmatskih orodij – okvara sklepov, kosti)
246. Poškodbo srca povzroči
- a) nizko frekvenčni tok *
 - b) srednje frekvenčni tok

- c) visoko frekvenčni tok
247. **Dedne spremembe povzročajo**
- infrardeči žarki
 - UV žarki
 - rtg sevanje *
 - ionizirajoči žarki *
248. **Zgodnji učinki radiacije obsegajo**
- homopoetski sindrom *
 - genetske defekte
 - pojav sekundarnih tumorjev
249. **Zgodnji učinki radiacije obsegajo**
- *homopoetski sindrom: limfopenija, levkopenija – infekcije (smrt v 50 % primerov) trombopenija – krvavitve*
 - *gastrointestinalni sindrom: slabost, bruhanje, driska – hipovolemni šok; sepsa (smrt v 3 – 4 dneh)*
 - *cerebralni sindrom: apatija, zaspanost, krči, koma, smrt (v vseh primerih v nekaj urah)*
250. **Kasni učinki radiacije obsegajo**
- *genetski defekt (zaradi mutacij)*
 - *zvišana incidenca malignih tumorjev po obdobju latence več let*
251. **Infrardeči žarki imajo**
- *toplotni efekt*
 - *površinski efekt*
 - *ne ionizirajo*
252. **Ionizirajoči učinki na celice**
- *onkogenost*
 - *mutagenost*
 - *okvara celic*
253. **Na ionizirajoče žarke občutljiva tkiva so**
- muskulatura
 - krvotvorni kostni mozeg *
 - spolne žleze (gonade) *
254. **Ionizirajoči žarki**
- povzročajo raka *
 - povzročajo genetske spremembe *
 - imajo globinski toplotni efekt
 - so mutageni *
 - so onkogeni *
 - povzročajo okvaro celic *
255. **Definiraj**
- endogena zastrupitev: *zaradi snovi, ki se normalno tvorijo v organizmu med normalno presnovo v prebitku oz. se ne morejo izločiti*
 - eksogena zastrupitev: *zaradi strupov iz okolja skozi prebavila, dihala, kožo (absorpcija) in z vbrizgavanjem*
256. **Katere celice so labilne?**
- *celice limfatičnih organov*
 - *celice glede na delitveno sposobnost*
 - o *labilne celice: ohranjena delitvena sposobnost (epitelij / epidermis, matične celice hemopoeze, celice limfatičnega tkiva)*

- o *stabilne celice: delitvena sposobnost se pojavi le v patoloških pogojih, daljša življenjska doba – lahko vse življenje (jetra, pankreas, žleze z notranjim izločanjem, tubulne celice ledvic, celice opornin, endotelijske celice)*
 - o *permanentne celice: delitvena sposobnost v postnatalnem obdobju ni izražena (nevroni (ne aksoni), mišične celice, zrele krvne celice – npr. granulociti)*
257. **Pri hipoksiji je značilno**
- *redukcija / zastoj celičnega dihanja*
 - *znižana sinteza ATP*
 - o *okvara pumpe za Na*
 - o *zvišana koncentracija Na v celicah*
 - o *vdor vode v celico*
 - *anaerobna glikoliza*
 - o *zvišana sinteza mlečne kisline*
 - o *povišan pH*
 - *znižana sinteza beljakovin*
 - o *kopičenje maščob v celici*
 - *neobnovljiv zastoj celičnega dihanja*
 - o *avtoliza (aktivacija celičnih hidrolaz)*
 - o *precipitacija celičnih beljakovin (nizek pH)*
258. **Višinska bolezen**
- *nad 4000 m zaradi nizkega atmosferskega pritiska*
 - *pride do hipoksije CŽS (slabost, bruhanje, psihične motnje)*
 - *adaptacija: pospešena eritropoeza – zvišana oksiformna kapaciteta krvi*
259. **Klinična slika ponazarja**
- *naravo strukturnih sprememb*
 - *njihovo distribucijo po organizmu*
260. **Endogeni toksični dejavniki**
261. **Eksogeni toksični dejavniki**
- *zdravila*
 - *estrogeni (kot zdravilo)*
 - *oralni kontraceptivi*
 - *citostatiki*
 - *antibiotiki*
 - *druge kemične snovi (etanol, metanol, svinec, ogljikov monoksid, mamila, strupene gobe, insekticidi)*
262. **Kdaj nastane primarna, kdaj sekundarna dehidracija?**
- *primarna*
 - o *pomanjkanje vode v oklju*
 - o *motnje požiranja*
 - o *duševne motnje*
 - o *koma*
 - o *ekstremno potenje*
 - o *posledice: žeja, oligurija, psihične motnje, smrt (7 – 10 dan)*
 - *sekundarna*
 - o *pomanjkanje, izguba Na*
 - o *huda driska, ekstremno bruhanje*
 - o *posledice: znižan osmotski tlak tekočine v medceličnem prostoru – hemokoncentracija – smrt v hipovolemni šoku*

263. **Kombinacija primarne in sekundarne dehidracije**
- pomanjkanje, izguba vode in Na
264. **Pri hipoksiji je**
- znižan O₂ v celici
265. **Kateri žarki delujejo površinsko in kateri globinsko**
- površinsko: infrardeči žarki (površinski toplotni efekt)
 - globinsko: mikrovalovi in ultra krtaki valovi (globinski toplotni efekt)
266. **Katera je druga stopnja opekline**
- eskudacija (*combustionis bullosa*)
 - stopnje opeklin
 - o 1. stopnja: vazodilatacija (*c. erythematosa*)
 - o 2. stopnja: eksudacija (*c. bullosa*)
 - o 3. stopnja: nekroza (*c. eschoriotica*)
 - o 4. stopnja: zoglenitev (*carbonificatio*)
267. **Značilnosti labilnih celic**
- imajo ohranjeno delitveno sposobnost v postanatelnem obdobju (epitelij, epidermis, matične hemopoetske celice, celice limfatičnega tkiva)
268. **Klinična slika je odsev**
- spremembe narave v organizmu
 - distribucija sprememb v organih
269. **Eozinofilija je**
- sprememba citoplazem
 - okvara jedra pri nekrozi
 - povečanje števila eozinofilcev (nad 4 %) *
270. **Parenhimatozna degeneracija (jetra, ledvica, srce)**
- kopičenje maščob v parenhimskih celicah
 - hipoksija – okvara Na črpalke – vdor Na in nato vode v celico (hidropična degeneracija)
271. **Odpornost tkiv na ionizirajoče sevanje**
- premosorazmerna njihovi mitotski aktivnosti
 - obratnosorazmerna stopnji njihove specializacije
272. **Kopičenje beljakovin v jetrih**
- amiloidoza – pri jetrih (vranici, ledvicah) sekundarna bolezen (primarna pri srcu, jeziku, koži)
 - skupina bolezni različne patogeneze z ekstracelularnim kopičenjem hialni podobne snovi značilne kemijske sestave
273. **Oboleli za AIDS-om pogosto zbolijo za**
- Kaposi-jevim sindromom kože
 - malignim limfomom v možganih
 - oportunističnimi infekcijami
274. **Splošne, sistemske atrofije – vrste**
- inanicija: skrajna mršavost zaradi kroničnega stradanja
 - cachexia: skrajna mršavost zaradi kronične bolezni
 - senilna atrofija: starostna
275. **Avtoimunske bolezni**
- upad tolerance imunskega sistema
276. **Hondrom**
- benigna novotvorba hrustančnega tkiva
 - mezenhimska novotvorba (opornine)

- (maligna novotvorba – hondrosarkom)
277. Permanentne celice
- delitvena sposobnost v postnatalnem obdobju ni izražena
 - nevroni, mišične celice, zrele krvne celice
 - nizka radiosenzibilnost
278. Kaj je nezadostna oskrba tkiv z O₂?
- hipoksija
279. Oksiformna kapaciteta krvi se zniža zaradi
- zastrupitve s CO
 - anemije
280. Nabiranje vode v celici je
- a) hidropična degeneracija *
 - b) vakuolarna degeneracija *
 - c) edem
281. Kaj je izguba dela kromosoma?
- delecija
282. Kaj je stroma?
- vezivo, žile, vlakna
 - parenhim oskrbuje s krvjo
 - je ogrodje parenhima